

www.cobasystems.com

PRODAJA UGOSTITELJSKIH PROIZVODA SA PRODAJNIM PODSTICAJIMA (ZAKLJUČAK KOJI PROIZILAZI IZ TUMAČENJA POSTOJEĆIH PROPISA)

Ugostitelji ne rade po Zakonu o trgovini jer nisu trgovci već prodaju usluge. Ugostitelji ne vode KEP knjigu jer ne prodaju robu nego usluge.

Prodajni podsticaji: popust, sniženje, akcija, rasprodaja, promocija, vaučeri... propisani Zakonom o trgovini ne odnose se na ugostitelje. Prodajni podsticaji propisani Pravilnikom o KEP knjizi ne odnose se na ugostitelje.

Ugostitelji rade po Zakonu o ugostiteljstvu, Zakonu o zaštiti potrošača, Zakonu o oglašavanju i Zakonu o fiskalnim kasama.

Prodajni podsticaji koje mogu davati ugostitelji mogu biti takvi da ugostitelj ne znaju unapred vrstu i količinu ugostiteljskih usluga i materijala za te usluge (jela i pića) za koju će kupci iskoristiti prodajni podsticaj ("donosiocu letka popust 20%" ili "za nabavku preko iznosa od 3000 rsd popust 800 rsd" ili "za naručena tri ista jela četvrto jelo gratis" i slično...). Zbog toga se evidentiranje ovakvih prodajnih podsticaja može vršiti narednog dana za prethodni dan.

Ugostitelj mora svoje prodajne podsticaje oglasiti u skladu sa Zakonom o oglašavanju i u skladu sa Zakonom o zaštiti potrošača

- da informacija o prodajnom podsticaju bude javno publikovana i lako dostupna svakom kupcu

Ugostitelj mora svoje prodajne podsticaje sprovesti kroz fiskalnu kasu u skladu sa Zakonom o fiskalnim kasama

- da se jedan isti artikal može prodavati po više različitih cena samo ako u fiskalnom uređaju bude otvoren pod više različitih šifri gde svaka šifra ima svoju cenu,

ili

- da se jedan isti artikal istog dana može prodati po drugoj ceni od cene koju ima na zalihama i u fiskalnom uređaju samo ako se prethodno izvrši nivelacija prodane količine na tu drugu cenu i u fiskalnom uređaju se upiše ta druga cena, pa se izvrši prodaja po njoj

Bez obzira o kom prodajnom podsticaju se radi, ugostitelj mora da se pridržava određenih pravila, odnosno da uradi:

- sačini odgovarajuće kalkulacije (nivelacije) cena artikala koji se nude na popustu,
- kalkulacije (nivelacije) cena evidentira u poslovnoj dokumentaciji,
- **snižene cene memoriše u fiskalnoj kasi,**
- **artikle nudi i prodaje po ceni koja je niža od osnovne – prethodno utvrđene cenei da na nedvosmislen, lako uočljiv i čitak način istakne cenu koja se primenjivala pre umanjenja i umanjenju cenu.**

Važno je naglasiti i sledeće, prema Zakonu o zaštiti potrošača, trgovac je dužan da obavesti kupca o eventualnim dodatnim troškovima koji se najčešće odnose na transport – ako je isporuka većih zapremina i težine, koju kupac ne može da ponese sam, da u cenu isporuke nije uključen i transport. Ukoliko kupac na vreme nije o tome obavešten, nije dužan trgovcu naknadno da plati transport.

Oglasna poruka o raspodaji, akciji sl. mora biti istinita, potpuna i određena i ne sme da dovodi u zabludu kupca – potrošača u pogledu proizvođača, cene, načina prodaje, isporuke i isplate cene (član 4. stav 1. i član 49. stav 1. Zakona o oglašavanju – “Sl. glasnik RS”, br. 79/2005).

Takođe, zabranjeno je oglašavanje kojim bi se primalac oglasne poruke – kupac – potrošač dovodio u zabludu u pogledu cene proizvoda oglašavanjem rasprodaje, prividnog sniženja cene proizvoda, kao i oglašavanje netačnog iznosa sniženja cena ili drugih pogodnosti (član 51. stav 1. Zakona o oglašavanju).

MIŠLJENJA MINISTARSTVA FINANSIJA

Evidentiranje prometa preko fiskalne kase u slučaju kada privredni subjekt daje kupcima popust od 10% za kupovinu određene robe u okviru akcije, kao i evidentiranje prometa preko fiskalne kase kada kupac dobija gratis artikal prilikom kupovine robe

Mišljenje Ministarstva finansija, br. 430-00-0326/2009-04 od 10.12.2009. god.

U skladu sa odredbom člana 3. st. 1. i 2. Zakona o fiskalnim kasama („Sl. glasnik RS“, br. 135/04, u daljem tekstu: Zakon), Saglasno odredbi člana 4. tačka 20. Zakona, Saglasno odredbi člana 12. st. 1. i 5. Zakona proizilazi:

Prema tome, u skladu sa navedenim odredbama Zakona, odobravanje popusta u maloprodajnim objektima na ukupan iznos iskazan u fiskalnom isečku nije dozvoljen.

Pravno lice, odnosno preduzetnik može utvrditi različite uslove plaćanja na osnovu kojih se jedan artikal prodaje po različitim cenama u odnosu na pojedine kategorije kupaca (npr. popust od 10% za kupovinu određene robe u okviru akcije koja se odvija u vremenskom periodu od 9-11 h).

Na taj način moguće je jednu vrstu robe definisati u bazi podataka fiskalne kase sa više šifri artikala u skladu sa cenama, što znači da privredni subjekt može pod prvim nazivom definisati redovnu maloprodajnu cenu po kalkulaciji, a za istu robu definisati artikal sa drugom dodatnom slovnim oznakom i cenom iz odluke o odobravanju popusta od 10%.

Pri tome, potrebno je naglasiti da fiskalne kase mogu da prime u bazu podataka operativne memorije od nekoliko hiljada do nekoliko desetina hiljada artikala, tako da multipliciranje osnovne baze podataka o artiklima na prikazani način ne predstavlja problem.

Cena jedinice mere se takođe može menjati u toku celog dana, s tim što je kod ovakvog načina rada potrebno obezbediti i evidenciju prometa sa promenjenim cenama – nivelaciju cena (artikla sa i bez popusta, za stalne kupce, za promocije i dr), u skladu sa propisom kojim se uređuje promet roba i propisom kojim se uređuje računovodstvo.

Prilikom organizovanja akcije u maloprodajnim objektima, u kojoj se kupcu od tri izabrana artikla iz asortimana naplaćuju dva po važećim maloprodajnim cenama, a jedan artikal je poklon kupcu, privredni subjekt je dužan da evidentira promet dobara preko fiskalne kase za one artikle koji se naplaćuju po važećim maloprodajnim cenama, a za artikle koji se poklanjaju kupcu privredni subjekt nije u obavezi da evidentira takvo davanje preko fiskalne kase, s obzirom da ne postoji naknada za preuzeta dobra.

Ministarstvo finansija napominje da je privredni subjekt dužan da obezbedi posebne evidencije o ovim artiklima.

Обавеза и начин евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредно друштво врши продају поклон честитки (поклон ваучера), уз накнаду, по утврђеној вредности поклон честитке којом доносилац (купац) у малопродајним објектима привредног друштва може куповати робу до утврђене вредности поклон честитке
(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00266/2017-04 од 31.5.2018. год.)

Обавеза и начин евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредно друштво врши продају једнонаменских вредносних ваучера
(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00986/2019-04 од 20.12.2019. год.)

Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје робе путем интернета, при чему би се испорука и наплата испоручене робе физичким лицима вршила преко Поште, Post express-а или неке друге курирске службе
(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00315/2018-04 од 28.5.2018. год.)

Обавеза и начин евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредно друштво врши продају производа уз давање поклон производа
(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00110/2008-04 од 30.04.2008. год.)

PRIKAZ IZVODA IZ POSTOJEĆIH PROPISA

ZAKON O TRGOVINI

("Sl. glasnik RS", br. 52/2019)

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način za obavljanje trgovine na jedinstvenom tržištu Republike Srbije, unapređenje trgovine i zaštita tržišta, zabrana nepoštene tržišne utakmice i nadzor.

Primena zakona

Član 2

Ovaj zakon se primenjuje na sva lica koja obavljaju trgovinu u Republici Srbiji.

Ovaj zakon se ne primenjuje na pružanje usluga koje su uređene posebnim zakonom.

ZAKON O UGOSTITELJSTVU

("Sl. glasnik RS", br. 17/2019)

OSNOVNE ODREDBE

1. Predmet uređenja

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način obavljanja ugostiteljske delatnosti, obavljanje ugostiteljske delatnosti u objektima nautičkog turizma i objektima lovnog turizma, boravišna taksa i penali, kao i druga pitanja od značaja za njihov razvoj i unapređenje.

2. Pojmovi

Član 2

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) *individualni ležaj* je postelja ili krevet koji je namenjen za korišćenje jedne osobe;
- 2) *kategorizacija* je postupak utvrđivanja postignutih standarda u pogledu uređenja, opreme i usluge u ugostiteljskom objektu za smeštaj, objektu lovnog turizma i nautičkog turizma, na osnovu koga se objekti iste vrste rangiraju u različite kategorije, u zavisnosti od nivoa postignutih standarda;
- 3) *korisnik usluge* je fizičko lice koje kao potrošač, za sopstvene potrebe, koristi ugostiteljske usluge u ugostiteljskom objektu, objektu nautičkog ili lovnog turizma;
- 4) *kuća, apartman i soba* su zasebni objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćoj radinosti;
- 5) *lovnoturistička delatnost* je pružanje usluga prihvata i smeštaja, pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka u objektima lovnog turizma, kao i pružanje drugih usluga za potrebe lovnog turizma;
- 6) *nautičkoturistička delatnost* je pružanje ugostiteljskih usluga u objektima nautičkog turizma, kao i pružanje drugih usluga za potrebe nautičkog turizma;
- 7) *normativ hrane i napitaka* je unapred utvrđena vrsta i količina namirnica ili napitaka u svežem stanju potrebna za pripremanje određenog jela, odnosno napitka prema propisanom receptu, koji se prodaje po jedinstvenoj ceni;
- 8) *normativ pića* je unapred utvrđena vrsta i količina pića, koje se prodaje po jedinstvenoj ceni;
- 9) *odgovarajući registar* je statusni registar koji se vodi kod nadležnog organa i u koji se registruju privredna društva, preduzetnici, udruženja i druga pravna lica;
- 10) *pokretni ugostiteljski objekat* je objekat koji se premešta iz jednog mesta u drugo sopstvenim pogonom ili vučom i ispunjava propisane minimalno-tehničke, sanitarno-higijenske i zdravstvene uslove za pružanje ugostiteljskih usluga, u kome se priprema i uslužuje hrana u ambalaži za jednokratnu upotrebu, uslužuje hrana u originalnom pakovanju pripremljena na drugom mestu, odnosno uslužuju pića i napici u ambalaži za jednokratnu upotrebu ili u originalnoj ambalaži;
- 11) prodaja ugostiteljskih i drugih usluga podrazumeva neposrednu prodaju, nudenje, kao i sve druge aktivnosti ponude, oglašavanja, marketinga, promocije i slično koje za krajnji rezultat imaju prodaju te usluge;**
- 12) *seosko turističko domaćinstvo* je objekat ili grupa objekata u kojem se pružaju usluge smeštaja, pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka ili samo usluge smeštaja, koji se nalazi u ruralnom (seoskom) okruženju sa elementima lokalnog obeležja i nasleđa;
- 13) *smeštajna jedinica* je opremljen prostor, odnosno skup opremljenih prostorija u sastavu ugostiteljskog objekta za smeštaj ili kao zaseban ugostiteljski objekat, koja se stavlja na raspolaganje korisniku;
- 14) *standardi* su uslovi i merila u pogledu uređenja i opremljenosti objekta, kvaliteta pružanja usluga i pretežnog sadržaja usluga i održavanja objekta;
- 15) *transfer* je prevoz korisnika usluge smeštaja koji se realizuje na kraćoj relaciji isključivo na destinaciji, odnosno lokalnu;
- 16) *ugostitelj* je privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice koje obavlja ugostiteljsku delatnost pod uslovima propisanim ovim zakonom;

17) ugostiteljska delatnost je pružanje usluga smeštaja, pripremanje i usluživanje hrane, pića i napitaka, kao i pripremanje i dostavljanje hrane korisnicima za potrošnju na drugom mestu;

- 18) *ugostiteljski objekat* je funkcionalno povezan, posebno uređen i opremljen prostor koji ispunjava propisane minimalno-tehničke i sanitarno-higijenske uslove za pružanje ugostiteljskih usluga, odnosno za obavljanje ugostiteljske delatnosti;
- 19) *ugostiteljski objekat* u domaćoj radinosti je objekat u kojem se pružaju usluge smeštaja, pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka ili samo usluge smeštaja u objektima vrste: kuća, apartman i soba;
- 20) *centralni informacioni sistem* u oblasti ugostiteljstva i turizma (E-turista) je jedinstven i centralizovan elektronski informacioni sistem, koji sadrži sve relevantne podatke o pružaocima usluge smeštaja i objektima za smeštaj, preko koga se vrši njihova evidencija i unose drugi podaci proistekli iz obavljanja ugostiteljske, nautičke i lovnoturističke, odnosno turističke delatnosti ili usluga u turizmu.

II UGOSTITELJSKA DELATNOST

Član 3

Ugostiteljska delatnost jeste pružanje usluga smeštaja, pripremanje i usluživanje hrane, pića i napitaka, kao i pripremanje i dostavljanje hrane korisnicima za potrošnju na drugom mestu, koju ugostitelj obavlja u ugostiteljskom objektu, van ugostiteljskog objekta i pokretnom ugostiteljskom objektu, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

PRAVILNIK O EVIDENCIJI PROMETA

("Sl. glasnik RS", br. 99/2015 i 44/2018 - dr. zakon)

Član 11

U Knjigu evidencije unose se podaci o poslovnim promenama u vezi sa prometom robe (nabavka, prodaja, povraćaj, otpis, rashod, manjak, promena cena itd) najkasnije narednog dana za prethodni dan.

Primljena roba stavlja se u promet posle evidentiranja u Knjizi evidencije.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, dnevna štampa, pasterizovano mleko i osnovne vrste hleba (hleb za dnevnu potrošnju), mogu se staviti u promet po kalkulisanim cenama u skladu sa zakonom i drugim propisom, pre evidentiranja zaduženja, s tim da se evidentiranje zaduženja izvrši najkasnije narednog dana za prethodni dan.

Evidentiranje prodajnih podsticaja kod kojih trgovac ne zna unapred vrstu i količinu robe za koju će potrošači iskoristiti prodajni podsticaj ("treći artikal za 1 dinar", "donosiocu letka popust 20%" i sl.) može se vršiti i narednog dana za prethodni dan.

18.08.2020

Banković Miloje dipl.ecc revizor, ovlašćeni računovođa, <http://www.bankovic-knjigovodstvo.rs>

Stanojević Slobodan dipl.ing. ovlašćeni računovođa, <http://www.cobasystems.com>